(ร่าง)

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย
งานสร้างสุขภาคใต้ ครั้งที่ 12

“สานงาน เสริมพลัง ก้าวข้ามขีดจำกัด สู่ภาคใต้แห่งความสุขในวิถี New Normal”

วันที่ 13 – 14 กรกฎาคม 2564

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564
ประเด็นความมั่นคงทางสุขภาพ ประเด็นย่อยกลไกระบบสุขภาพ

1. ให้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบลและระดับอำเภอ ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย จัดระบบในการเตรียมพร้อม ป้องกัน ตอบสนอง และฟื้นฟู (2P2R) ในสถานการณ์การระบาดและภัยพิบัติ ทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

2. ให้ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ทั้งระดับอำเภอและจังหวัด มีองค์ประกอบจากผู้นำหรือตัวแทนของชุมชนร่วมอยู่ด้วย และมีอำนาจในการระดมงบประมาณและทรัพยากรของภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาบริหารจัดการภาวะวิกฤต

3. ให้สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ของคนไทยในความปกติใหม่ (new normal) ในศตวรรษที่ 21 และบรรจุในหลักสูตรของสถานศึกษา

4. ให้สำนักงานจังหวัด กำหนดนโยบายการใช้ประโยชน์จากวัด มัสยิด สถานศึกษา และพื้นที่สาธารณะเพื่อการจัดการสุขภาพ เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย การผลิตอาหารปลอดภัย และการเป็นพื้นที่พักพิงกรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติ เป็นต้น

5. ให้เจ้าของสถานประกอบการ เช่น โรงงาน โรงแรม ตลาด ร้านอาหาร สถานบันเทิง กำหนดมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ทั้งในสถานการณ์ปกติและการระบาดของโรค และติดตามผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

6. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ออกนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ แนวทางปฏิบัติ รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับและข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการโรคในภาวะวิกฤต และภัยพิบัติ รวมถึงมีการซ้อมแผนการจัดการอย่างสม่ำเสมอ

DRAFT

7. ให้สำนักงานจังหวัด หรือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านประเด็นสุขภาพและการจัดการภาวะวิกฤติ ที่แบ่งกลุ่มตามพื้นที่ ประเด็น และเครือข่าย เช่น การสำรวจข้อมูลประชากรในพื้นที่รวมถึงประชากรแฝง คนต่างด้าว ให้เป็นปัจจุบันทุกปี เพื่อให้ทุกภาคส่วนรวมถึงภาคีเครือข่ายสามารถดึงข้อมูลมาใช้ได้ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ

8. ให้กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและภาคีอื่น ๆ จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพระดับหมู่บ้านหรือชุมชนในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคและภัยสุขภาพอื่น ๆ และพัฒนาศักยภาพให้อาสาสมัครในพื้นที่ เช่น จิตอาสา อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นแกนนำทีมสื่อสารและสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) เพื่อจัดการทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

9. ให้กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สำนักงานจังหวัดท้องถิ่นจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนและส่งเสริมการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ของพื้นที่ โดยการสนับสนุนการพัฒนาโครงการผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น กองทุนสุขภาพตำบล โครงการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น

10. ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สนับสนุนกลไกพี่เลี้ยงในระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนการดูแลตนเองด้านสุขภาพของประชาชน ทั้งในสถานการณ์ปกติและภาวะวิกฤติ ทั้งระยะเตรียมพร้อม ป้องกัน ตอบสนอง และฟื้นฟูเยียวยา (2P2R) ผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่และโครงการพัฒนาสุขภาพต่าง ๆ

11. ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ และมีการสังเคราะห์องค์ความรู้ ถอดบทเรียนโมเดลต้นแบบ เพื่อขยายผลในการเข้าถึงแหล่งทุนต่าง ๆ

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564
ประเด็นชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

ข้อเสนอต่อชุมชน

1. ให้ชุมชนจัดพื้นที่กลางเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้กับชุมชน เกิดการจัดการตนเองของชุมชนได้ตามบริบทของพื้นที่ ตามสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม (พื้นที่กลาง เช่น สภาผู้นำชุมชน สภาองค์กรชุมชน เป็นต้น)

2. ให้ชุมชนและตำบล มีการจัดการข้อมูลและนำใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา แผนป้องกัน แผนปฏิบัติการ และแผนฟื้นฟูเพื่อเยียวยา ตามแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เกิดความปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่

3. ให้ผู้นำชุมชนสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพิ่มความหลากหลายของภาคี ให้สอดคล้องกับแผนชุมชน สอดคล้องภารกิจของหน่วยงาน ร่วมกับการใช้พื้นที่กลางเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อการจัดการตนเองของชุมชน

ข้อเสนอต่อภาคี

1. ให้ สปสช. และ สสส. ร่วมกับภาคีในพื้นที่ จัดตั้ง “กองทุนสุขภาวะระดับพื้นที่” ให้เข้มแข็ง ชุมชนเกิดการเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเองได้สอดคล้องกับนโยบาย ภายใต้บริบทจริงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสนับสนุนงบประมาณเยียวยาสถานการณ์ปัญหาฝ่าวิกฤติโควิด-19 เป็นต้น

2. ให้ภาคีทุกภาคส่วนในพื้นที่ มีส่วนร่วมสร้างหลักสูตร “ชุมชนเข้มแข็ง จัดการตนเองได้” เฉพาะพื้นที่ ชุมชนได้เรียนรู้การจัดการตนเองที่สอดคล้องกับบริบท นำใช้ความรู้เพื่อกำหนดทิศทางสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

3. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างระบบการจัดการข้อมูลตำบล ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูล (big data) ให้ประชาชนและหน่วยงานได้นำใช้ประโยชน์ร่วมกัน

4. ให้กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายให้ผู้นำชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้ง ผ่านการอบรมในหลักสูตร “ผู้นำเพื่อการจัดการหมู่บ้าน” ก่อนปฏิบัติงาน ให้ผู้นำเกิดกระบวนการเพิ่มขีดความสามารถ และการพัฒนาศักยภาพในด้านการจัดการหมู่บ้านตามบริบทของบุคคลและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เรียนรู้กระบวนการดำเนินงาน รวมถึงการกำหนดกลไกการเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์หรือเหตุการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ ได้

5. ขอให้หน่วยงาน ภาคีสนับสนุน ได้แก่ สสส. สปสช. สช. พอช. สนับสนุนกลไกการใช้พื้นที่กลางเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้

6. ให้ภาคีวิชาการ ร่วมสนับสนุนงานวิชาการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาบริบทเฉพาะพื้นที่ในภาคใต้ เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อหยุดระบาดของโรค การจัดการทรัพยากรบริบทพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ ฝั่งอ่าวไทย ฝั่งอันดามัน ใต้ตอนบน และชายแดนใต้ เป็นต้น

7. ให้ สปสช. ทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนการใช้งบประมาณของกองทุนสุขภาพตำบล และให้สัดส่วนของคณะกรรมการให้มีผู้แทนจากสภาผู้นำชุมชน และสภาองค์กรชุมชนตำบล เพิ่มมากขึ้น และสนับสนุนงบประมาณ การจัดการข้อมูลโดยชุมชน การจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเอง การจัดทำแผนตำบล และการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสุขภาพชุมชนสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ ตามแนวทางการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

DRAFT

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564
ประเด็น ความมั่นคงทางฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ให้ สสส. สช สปสช พอช หนุนเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น เพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคใต้

2. ให้กระทรวงมหาดไทยและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สนับสนุนเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคใต้ ดังนี้

2.1 จัดตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุง พรบ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ให้มีตัวแทนเครือข่ายจัดการภัยพิบัติ ร่วมเป็นอนุกรรมการจัดตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวง เพื่อส่งเสริมชุมชนในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ บูรณาการทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม พร้อมทั้งให้เกิดข้อบัญญัติท้องถิ่นในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติชุมชนให้จัดตั้งคณะกรรมการระดับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต เพื่อประสานงานการส่งเสริมชุมชน เตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติในระดับจังหวัดเป็นพื้นที่รูปธรรม

2.2 จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมชุมชนเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัตินำร่อง ในจังหวัดที่มีเครือข่ายความร่วมมือทำงานปฏิบัติการในพื้นที่ จำนวน 15 จังหวัด

2.3 สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งงบประมาณและความรู้ สร้างรูปธรรมเชิงพื้นที่ โดยการบันทึกความร่วมมือการส่งเสริมชุมชน ร่วมกับภาคีเครือข่ายนำร่อง จำนวน 1,000 ชุมชน ภายในเวลา 2 ปี

3. ให้หน่วยงานต่อไปนี้ สนับสนุนเครือข่ายการจัดการขยะภาคใต้ ดังนี้

3.1 ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างมาตรการให้สอดรับกับ Roadmap ที่รัฐบาลประกาศแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะทั่วไปและขยะพลาสติก ให้มีความชัดเจนและปฏิบัติได้จริงในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน และสถานประกอบการ

3.2 ให้กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายและสนับสนุนให้โรงเรียน มีการจัดการขยะครบวงจร มีแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะ และยกระดับเป็นหลักสูตรการจัดการขยะในโรงเรียน

3.3 ให้กระทรวงมหาดไทย มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ เช่น โรงงาน โรงแรม ห้างสรรพสินค้า มหาวิทยาลัย และองค์กรขนาดใหญ่ ให้มีการ

จัดการขยะ ณ แหล่งกำเนิด (กำหนดมูลค่า/จัดการขยะต้นทาง-ผู้ผลิต/ ครัวเรือนจัดการขยะเอง โดยเฉพาะ single use plastic ขยะอันตราย/เน้นการลดขยะ อปท. รวบรวมจัดการขยะในครัวเรือน)

3.4 ให้คณะกรรมการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลระดับจังหวัด มีมาตรการในการบริหารจัดการขยะข้ามเขตพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดกองทุนขยะ เพิ่มมาตรการจัดการขยะตกค้างที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่รอบกองขยะ

3.5 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีมาตรการรณรงค์เร่งด่วน เพื่อส่งเสริมการใช้ภาชนะบรรจุอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และใช้ภาชนะบรรจุอาหารเท่าที่จำเป็น โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการขยายตัวของธุรกิจ Food delivery

4. ให้หน่วยงานต่อไปนี้ สนับสนุนเครือข่ายสุขภาวะทางทะเล ดังนี้

4.1 ให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นหน่วยประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างพื้นที่รูปธรรมด้านสุขภาวะทางทะเล และยกระดับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางทะเล

4.2 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บูรณาการกฎหมาย พรก. ประมง พ.ศ. 2558 (แก้ไข พ.ศ.2560) และ พรบ.ส่งเสริมและจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ.2558 เพื่อจัดการทรัพยากรประมงและทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วม (คณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ร่วมกับ อปท. วางมาตรการบังคับใช้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องมือทำประมง จัดการพื้นที่ ตามบริบทและสถานการณ์เลี้ยงชีพของชุมชนประมงแต่ละพื้นที่)

4.3 ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีมาตรการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่น ให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย ขยะ และสิ่งปฏิกูลระดับครัวเรือน

4.4 ให้กรมประมง ยกเลิกการอนุญาตพื้นที่สาธารณะในการทำประมงพื้นบ้าน ควรกำหนดแนวเขตในการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรทะเลและชายฝั่งอย่างชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลและกลุ่มคน

4.5 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดส่งเสริมการจับสัตว์น้ำ การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเล ที่สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐานจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ (มีการตรวจวัดคุณภาพอาหารทะเลอย่างต่อเนื่อง)

4.6 ให้กลุ่มประมงท้องถิ่นและองค์กรชุมชนชายฝั่ง มีการบริหารจัดการองค์กรและเครือข่ายที่เข้มแข็ง สามารถจัดการทรัพยากร ทุนชุมชน และวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน หน่วยงานหรือโครงการใด ๆ จะทำการพัฒนาในพื้นที่ทะเลและชายฝั่งต้องสำรวจ ใช้ชีวิตเกาะติดพื้นที่ ทำประชาคมและรายงานผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ติดแนวชายฝั่ง โดยประชาชนมีส่วนร่วมและยินยอมให้ดำเนินการ

5. ให้หน่วยงานต่อไปนี้ สนับสนุนเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดังนี้

5.1 ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งกลไกระดับจังหวัด โดยให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นหน่วยประสานงานการท่องเที่ยวชุมชน และมีตัวแทนเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ และมีสถาบันการศึกษา สนับสนุนเงินวิจัยให้ชุมชน

5.2 ให้กรมการท่องเที่ยว และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) สนับสนุนการยกระดับคุณภาพและการเข้าสู่มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานโฮมสเตย์ มาตรฐาน SHA$^+$ เป็นต้น

5.3 ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัดทำโครงการรณรงค์ (campaign) “ไทยเที่ยวไทย ไปในชุมชน” ตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์ระบาดโรคโควิด-19 คลี่คลายลง และ มีการสื่อสารภาพลักษณ์ ความยั่งยืน เป็นมิตรต่อโลก ความปลอดภัยของการท่องเที่ยวโดยชุมชนในวิถีใหม่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตธรรมชาติ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและอัตลักษณ์ การตลาดและประชาสัมพันธ์ การเชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับจังหวัด

5.4 ให้สมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนภาคใต้ มุ่งมั่นพัฒนากลไกขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เข้มแข็ง เชื่อมโยงภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และสนับสนุนให้เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนระดับจังหวัดพัฒนาตนเอง เข้าสู่มาตรฐานด้านความปลอดภัยสุขอนามัย (SHA SHA$^+$) เพื่อการปรับตัวตามวิถีใหม่ (New Normal) (สมาคม สถาบันการศึกษาพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดการท่องเที่ยว จัดการขยะ จัดการความเสี่ยง แบบง่ายทำได้เอง) ยกเลิกกฎหมายที่ควบคุมกดทับชุมชน (เช่น พรบ.นำเที่ยวฯ) และให้ชุมชนมีสิทธิออกแบบ กำกับ จัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยตนเอง

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564
ประเด็นความมั่นคงทางมนุษย์

1. ให้หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย ได้แก่ สสส. สปสช. สช. ร่วมสนับสนุนเครือข่ายความมั่นคงทางมนุษย์ ดังนี้

1.1 ให้ใช้พื้นที่กลางขับเคลื่อนงานความมั่นคงทางมนุษย์ในพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

1.2 กำหนดโครงสร้างการทำงานที่มาจากภาคประชาชน นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติจริง และมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทุกปี

1.3 จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางมนุษย์

1.4 จัดตั้งกองทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชน ระดับจังหวัด

1.5 จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางและบูรณาการระบบข้อมูลที่มีอยู่เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

2. ให้หน่วยงานผู้สนับสนุนพื้นที่ ใช้พื้นที่กลางเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดในการเชื่อมโยง บูรณาการความร่วมมือ และสนับสนุนพื้นที่ชุมชนในการสร้างความมั่นคงทางมนุษย์ ทั้งในระดับจังหวัด ระดับอำเภอตามบริบทและศักยภาพ ดังนี้

2.1 ให้กขป. สมัชชาสุขภาพจังหวัด และองค์กรอื่น ๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 14 จังหวัดภาคใต้ เป็นเจ้าภาพการดำเนินการด้านความมั่นคงทางมนุษย์

2.2 พชอ. และอบต. เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนความมั่นคงทางมนุษย์ในระดับตำบล

3. ให้ สสส. พิจารณาการกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการและด้านโครงสร้าง ให้สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพระดับจังหวัด และระดับภูมิภาค

4. ให้หน่วยงานระดับจังหวัด ร่วมกับ สสส. นำหลักสูตรกรูซุส ชมรมแม่อาสา หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มเปราะบาง การค้นหาและพัฒนาภาวะสมองเสื่อม เพื่อขยายผลต้นแบบสู่การดำเนินงานในระดับพื้นที่

DRAFT

ความมั่นคงทางมนุษย์ ประเด็นแม่ เด็กและเยาวชน

1. ให้กระทรวงสาธารณสุข โดยสสจ. กำหนดให้หญิงตั้งครรภ์และสามี เข้ารับการเตรียมการเป็นพ่อแม่ ให้ พมจ. กำหนดให้การรับวัคซีนเป็นเงื่อนไขของการได้รับเงินสวัสดิการการช่วยเหลือเด็ก พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับในชุมชน ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงดูเด็ก เยาวชน และดำเนินการตามมาตรการลดปัจจัยเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน อย่างจริงจัง เช่นมาตรการแอลกอฮอล์ บุหรี่

2. ให้ สสจ. ศธจ. และหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพประเด็นแม่และเด็กผ่านระบบสถานศึกษา ศพด. โรงเรียน การศึกษาในรูปแบบอื่นๆ พมจ. สนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน องค์กรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน ในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกถึงศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน โดยการหนุนเสริมแกนนำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความเข้าใจสร้างสัมพันธภาพ ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก

3. ให้เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบโครงงานฐานวิทยาศาสตร์ สนับสนุนโรงเรียนให้เชื่อมโยงกับเครือข่ายในชุมชน เพื่อส่งเสริมความรอบรู้ ตื่นรู้ของเด็กนักเรียน และยอมรับ เปิดโอกาสให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

4. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ข้อมูลสถานการณ์จริงในพื้นที่ และใช้ภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ชมรมแม่และเด็ก สภาเด็กเยาวชนในระดับตำบล ร่วมดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดตำบล ชุมชนเพื่อคุณภาพชีวิตแม่และเด็ก เยาวชน และสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเด็กและ เยาวชน และศูนย์พัฒนาครอบครัวให้เด็ก ครอบครัว และชุมชน ได้มีโอกาสท ากิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อการ สร้างสัมพันธภาพและการดูแลสุขภาพของทุกกลุ่มวัยเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (พชต.) โดยการเชื่อมโยงเครือข่าย เช่น โรงเรียนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชุมชน อบต. ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต่าง ๆ และองค์กรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน) เพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนใน พื้นที่ ได้เข้ามาเรียนรู้และแสดงศักยภาพ ทำงานร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่

ความมั่นคงทางมนุษย์ ประเด็นกลุ่มเปราะบางและผู้สูงอายุ

1. ให้ กขป. เขต 11 และเขต 12 ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้ และอบจ. 14 จังหวัด เป็นเจ้าภาพงานในระดับจังหวัด และให้ พชอ. อบต. เป็นเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็นกลุ่มเปราะบางและผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมสูงวัยแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบล

2. ให้ กขป. เขต 11 และเขต 12 ผลักดันให้โรงเรียนผู้สูงอายุพัฒนาหลักสูตรรองรับสังคมสูงวัยและเปิดรับสมาชิกในกลุ่มเตรียมผู้สูงอายุ จัดให้เป็นหลักสูตรในระดับโรงเรียน และยกระดับเป็นหลักสูตรเฉพาะด้าน เช่น ด้านอาชีพ ด้านภูมิปัญญา และด้านอื่นๆตามบริบทของพื้นที่ โดยมีระดับของหลักสูตร (1) คนที่ไม่เคยเข้าร่วมกับกลุ่มใดเลย (2) หลักสูตรกลาง (3) หลักสูตรเฉพาะทาง

3. ให้ กขป. เขต 11 และเขต 12 ร่วมกับสาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัด ขยายสมาชิกในกลุ่มผู้สูงอายุ รองรับกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไปและการเพิ่มกิจกรรมในการดูแลกลุ่มผู้สูงอายุที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยมีนโยบายร่วม (1) ผู้สูงอายุต้องได้รับการสำรวจและเข้าชมรมให้มากที่สุด (2) มีการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุในทุกอำเภอ (3) มีโรงเรียนผู้สูงอายุในทุกอำเภอ

4. ให้ กขป. เขต 11 และเขต 12 ผลักดันเชิงนโยบายร่วมกับ อบจ. และ พมจ. ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่เข้าถึงข้อมูลรายบุคคล เพื่อนำไปกำหนดทิศทางแก้ปัญหา โดยเริ่มจากการพัฒนากลไกในเชิงบูรณาการระดับพื้นที่เพื่อให้ได้ระบบข้อมูล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุที่ครอบคลุมคุณภาพชีวิตทุก ๆ ประเด็น ด้วยการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ ดังนี้ (1) การทำงานเพื่อเชื่อมโยงการทำงานของทุกภาคส่วนในระดับตำบล โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง และมีตัวอย่างพื้นที่นำร่อง นำไปสู่การขยายผล โดยมี อปท. กองทุนสุขภาพตำบล กองทุน LTC รพ.สต. สมาคม สาขาสภาผู้สูงอายุเป็นหน่วยงานหลักที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนากลไกกลางร่วมวางแผนโดยพิจารณาคุณภาพชีวิตในลักษณะองค์รวม ดูแลร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ สังคม สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ บูรณาการทั้งมหาดไทย ฝ่ายการศึกษา สาธารณสุข กศน. และบทบาทของผู้นำศาสนา เพื่อสร้างเป็นพื้นที่ต้นแบบแล้วขยายผลไปยังชุมชนอื่น ๆ (2) การทำงานเพื่อเชื่อมโยงการทำงานของทุกภาคส่วนในระดับจังหวัด ขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุระดับจังหวัดเชื่อมโยงงานกับสาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัด

5. ให้ สาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัด สนับสนุนงาน ดังนี้

5.1 ผลักดันให้สมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย แก้ไขระเบียบให้มีองค์ประกอบของสมาชิกในชมรมให้มีตัวแทนผู้สูงอายุครอบคลุมทุกเศรษฐานะ กลุ่มอาชีพ เพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าชมรมผู้สูงอายุ

ขับเคลื่อนชมรมผู้สูงอายุคุณภาพเพิ่มขึ้น และโรงเรียนผู้สูงอายุทุกตำบล มีกิจกรรมโรงเรียนที่ทำร่วมกับคนต่างวัย เพื่อให้มีสมาชิกผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมได้เพิ่มขึ้น และสนับสนุนให้มีกิจกรรมต่อเนื่อง ร่วมกับทุกกลุ่มวัย

5.2 สนับสนุน ส่งเสริม ให้เตรียมความพร้อมก่อนเข้าวัยสูงอายุ (อายุยังไม่ถึง 60 ปี) เข้าร่วมชมรมผู้สูงอายุ และโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นจิตอาสาผู้สูงอายุในท้องถิ่น

ความมั่นคงทางมนุษย์ ประเด็นการจัดการปัจจัยเสี่ยง

1. ข้อเสนอต่อภาคีเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชน และภาคประชาสังคม สนับสนุนเครือข่ายความมั่นคงทางมนุษย์ ดังนี้

1.1 ให้ภาคีเครือข่ายด้านการลดปัจจัยเสี่ยงในทุกจังหวัดในภาคใต้ มีการสร้างพื้นที่กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย/องค์กร เพื่อนำไปสู่การสร้างแนวคิดก้าวข้ามประเด็นก้าวข้ามเครือข่าย สู่การใช้พื้นที่เป็นหลัก

1.2 ให้ภาคีเครือข่ายด้านการลดปัจจัยเสี่ยงในทุกจังหวัดในภาคใต้ ได้ร่วมกันจัดทำแผนงานปฏิบัติการร่วมกันโดยใช้แนวทางการใช้พื้นที่เป็นหลักร่วมกัน

1.3 ให้ภาคีเครือข่ายด้านการลดปัจจัยเสี่ยงในทุกจังหวัดในภาคใต้ ได้สร้างกลไกขับเคลื่อนงานร่วมกัน โดยมีองค์ประกอบจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชน เพื่อเป็นกลไกกลางที่ทำหน้าที่ในการเชื่อมโยง บูรณาการความร่วมมือ และสนับสนุนพื้นที่ชุมชนในการลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ

2. ข้อเสนอต่อกองทุนสนับสนุนกาสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนเครือข่ายความมั่นคงทางมนุษย์ ดังนี้

2.1 ให้ สสส. เป็นกลไกกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานด้านสุขภาพในพื้นที่ระดับจังหวัด ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชน จังหวัด และขอให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี 2567

2.2 ให้ สสส. ได้พิจารณาและดำเนินการด้านการกระจายอำนาจทั้งในเชิงการบริหารจัดการและเชิงโครงสร้าง ให้เกิดเป็นองค์กรด้านการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด และขอให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี 2567

2.3 ให้ สสส. สนับสนุนให้เกิดกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการสร้างเสริมสุขภาพทั้งในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด เพื่อนำไปเป็นแนวทางการสนับสนุนงบประมาณให้กับภาคีปฏิบัติการในทุกโครงการ ภายในปีงบประมาณ 2565

2.4 ให้ สสส. จัดทำแผนงานสนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อนการลดปัจจัยเสี่ยงโดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นหลัก ภายในปีงบประมาณ 2565

3. ข้อเสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนเครือข่ายความมั่นคงทางมนุษย์ ดังนี้

3.1 ให้ สปสช. ร่วมกับองค์กรหรือหน่วยงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพ จัดตั้งกองทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชนระดับจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในปี 2567

3.2 ให้ สปสช. สนับสนุนกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนงานด้านสร้างเสริมสุขภาพในระดับจังหวัด

4. ข้อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สนับสนุนเครือข่ายความมั่นคงทางมนุษย์ ดังนี้

4.1 ให้ สช. ร่วมกับองค์กรหรือหน่วยงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพ จัดตั้งกองทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพประชาชนระดับจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในปี 2567

4.2 ให้ สช. สนับสนุนให้เกิดกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนงานด้านสร้างเสริมสุขภาพในระดับจังหวัด

DRAFT

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564

ประเด็นความมั่นคงทางอาหาร

ข้อเสนอต่อรัฐบาล สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้รัฐบาลกำหนดเรื่อง "ความมั่นคงทางอาหาร" เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อตอบสนองต่อกระบวนการผลิต และรองรับสถานการณ์วิกฤตที่จะเกิดขึ้น

2. ให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการออกหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินทำกิน โดยเฉพาะในบริเวณที่เป็นพื้นที่ทับซ้อน และยังไม่มีเอกสารสิทธิ รวมทั้งการจัดสรรที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่หมดสัญญาเช่าจากรัฐ

3. ให้รัฐบาลสนับสนุนนโยบายจัดตั้งกองทุนทรัพยากรพันธุกรรมพื้นบ้าน โดยรับรองสิทธิชุมชน ส่งเสริมการอนุรักษ์เพื่อใช้ประโยชน์พัฒนาพันธุกรรมพืชท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีนักพัฒนาและจัดการพันธุ์พืชพื้นบ้านเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก

4. ให้รัฐบาลส่งเสริมกลไกขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งระดับประเทศและภูมิภาค โดยส่งเสริมให้เกิดการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกระดับแบบมีส่วนร่วม เช่น มาตรฐานท้องถิ่น มาตรฐาน จังหวัด มาตรฐานกลุ่มจังหวัด มาตรฐาน SDPGS มาตรฐาน Organic Thailand มาตรฐานสากล มาตรฐานสวนยาง (FFC) และสวนปาล์มยั่งยืน (RSPO) เพื่อเพิ่มผลผลิตเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม

5. ให้รัฐบาลแต่งตั้งเกษตรกรขับเคลื่อนเกษตรยั่งยืน เป็นคณะกรรมการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับชาติในสัดส่วนที่เหมาะสม กระจายในทุกภูมิภาค มีส่วนร่วมสนับสนุนและรับรองมาตรฐานเครือข่ายชุมชนทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค

6. ให้รัฐบาลหยุดการเข้าร่วมการทำข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก หรือ Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ในทันที เพื่อปกป้อง และคุ้มครองพันธุ์พืชของเกษตรกร รวมทั้งสิทธิชุมชน และสิทธิเกษตรกรไทย

7. ให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งและสนับสนุนกลไกการขับเคลื่อนติดตามประเมินผลความมั่นคงทางอาหารเกิดขึ้นได้จริง เรียกว่า "คณะกรรมการร่วมภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ"

ข้อเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ออกแบบหลักสูตรการจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ พร้อมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาทักษะที่จำเป็นแก่เกษตรกร ตั้งแต่ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนให้สภาเกษตรกร การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ออกมาตรการที่เอื้อต่อการทำ “สวนยางยั่งยืน” ให้เกษตรกรสามารถปลูกพืช ข้าวไร่ เลี้ยงสัตว์ ผสมผสานร่วมในสวนยางยั่งยืน เพื่อเพิ่มพื้นที่ความมั่นคงทางอาหาร พร้อมทั้งเร่งสร้างความร่วมมือและความเข้าใจเรื่องสวนยางยั่งยืนกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแพลตฟอร์มการทำข้อมูลเกษตรยั่งยืนทีสามารถเห็นกระบวนการผลิตสินค้าทางการเกษตร ตั้งแต่วันออกดอกจนถึงเวลาเก็บเกี่ยว และมีระบบฐานข้อมูลกลางให้เห็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรแบบครบวงจร

4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมประมง มีมาตรการแบ่งแนวเขตอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่งต้นแบบ พื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งการคุ้มครองพื้นที่สำหรับสัตว์น้ำหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ พื้นที่ชายฝั่งอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง

5. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อยอดและขยายการจัดตั้งกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช ตาม พรบ. คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยหนุนเสริมให้เกิดขึ้นในระดับชุมชนและมีมาตรการจูงใจเร่งด่วนในการส่งเสริมให้ประชาชนขึ้นทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ที่สามารถต่อยอดกับกองทุนต่าง ๆ ของภาครัฐได้ต่อไป

6. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการตรวจสอบสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ออกใบรับรองผลผลิตเพื่อยกระดับมาตรฐานสู่ตลาด ระดับผู้ผลิต การตลาด และผู้บริโภค

7. ให้การยางแห่งประเทศไทย ปรับนิยามและหลักเกณฑ์การส่งเสริมเกษตรผสมผสาน (กยท. แบบ 3) โดยใช้คำว่าประเภทสวนยางยั่งยืน หมายถึง การทำเกษตรตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งมี 5 รูปแบบได้แก่ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ และปรับแก้ระเบียนขั้นตอนให้สอดคล้องกับนิยามใหม่

8. ให้การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ ร่วมกับสถาบันวิชาการทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้า พัฒนารูปแบบการทำสวนยางยั่งยืน ขยายผลให้แก่เกษตรกร เพื่อทำพืช

DRAFT

เศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ให้ผู้ผลิตปลอดโรค ผู้บริโภคปลอดภัย เป็นแหล่งผลิตอาหารของไทยและของโลก

ข้อเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบาย “โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย” ที่เอื้อต่อการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง เพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบในการปรุงอาหารในโรงพยาบาล ในรูปแบบการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลและตัวแทนผู้รวบรวมสินค้าหรือองค์กรประกอบการ จนเกิดการวางแผนการผลิตและการตลาดร่วมกัน

2. ให้กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเครือข่ายเกษตรและสุขภาพ เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภค เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ เร่งรัดติดตามการตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าด้านการเกษตร รวมถึงให้ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกกัญชา และกระท่อมเป็นคลังยาคลังอาหารประจำครัวเรือน

ข้อเสนอต่อกระทรวงพาณิชย์ สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้กระทรวงพาณิชย์ขยายผลกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาผู้ประกอบการ และผู้ค้าออนไลน์ โดยการส่งเสริมการทำตลาดในผู้ประกอบการสีเขียวตามกรอบแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนให้เข้มแข็ง

ข้อเสนอต่อกระทรวงการคลัง สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้กระทรวงการคลังปรับเงื่อนไขให้เกษตรกร หรือองค์กรภาคประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึง พรบ. เงินกู้ต่าง ๆ ได้ โดยกำหนดมาตรการที่เอื้อต่อการเข้าถึงงบประมาณมากขึ้น มีระเบียบว่าการบริหารจัดการงบประมาณที่ดำเนินการได้เองมากขึ้น ไม่ต้องดำเนินการผ่านหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดทั้งหมด

ข้อเสนอต่อกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม กำหนดแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ 5 ปี ในเรื่องการส่งเสริมเกษตรอัตลักษณ์และเกษตรยั่งยืนในเมืองเพื่อการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ซึ่งเป็นการทำเกษตรยั่งยืนที่เน้นการใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยกระดับและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าจากต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-2570)

2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดการแหล่งผลิตอาหารชุมชน กำหนดเป็นข้อบัญญัติของท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารชุมชน

3. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกแห่งจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน โดยรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง เพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบปรุงอาหาร รวมถึงร่วมวางแผนระหว่างโรงเรียนและเกษตรกรเพื่อจัดการผลิต

4. ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดแผนอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงรักษาทรัพยากรพันธุกรรมพื้นบ้านและระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม ให้คงอยู่เป็นฐานอาหารของชุมชนท้องถิ่น

5. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกกลางจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ในชุมชนครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย และการขนส่งสินค้า

ข้อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้จัดเวทีสมัชชาสุขภาพ ระบบเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพระดับพื้นที่ ประยุกต์ใช้เครื่องมือธรรมนูญสุขภาพ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ และนำธรรมนูญสุขภาพมาประกาศเป็นเขตเกษตรสุขภาพหรือแผนยุทธศาสตร์เกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพระดับพื้นที่

2. ให้ผลักดันให้มีกลไกคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคประชาสังคม (กรส.) ดำเนินงานอาหารเพื่อสุขภาพระดับพื้นที่

ข้อเสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้สสส. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรและอาหารปลอดภัย เครือข่ายความมั่นคงทางอาหารในทุกระดับ เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค พร้อมทั้งสนับสนุนแผนงาน สื่อสาธารณะด้านอาหารปลอดภัยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ข้อเสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้ สปสช. มีนโยบายส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายหลักประกันสุขภาพใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น ในการจัดการระบบการเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพ หรือมีแผนยุทธศาสตร์ระบบอาหารชุมชนท้องถิ่น มีการผลิตและบริโภคอาหารปลอดภัย

ข้อเสนอต่อคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.เขต 11 เขต 12) สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้ กขป. ทั้งเขต 11 และเขต 12 สนับสนุนติดตามข้อเสนอในระดับนโยบาย และระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อนงานประเด็นเกษตรและอาหารปลอดภัยเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ภาคใต้อย่างต่อเนื่อง และประเมินระดับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางอาหารของภาคใต้ทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2565 และนำเสนอผลต่อเวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัด ภาคและระดับชาติต่อไป

ข้อเสนอต่อสถาบันการศึกษา สนับสนุนเครือข่ายประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ดังนี้

1. ให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟท์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (SIPA) พัฒนาแพลทฟอร์มกลาง เพื่อเป็นฐานข้อมูลผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเป็นช่องทางให้ผู้บริโภคเข้าถึงเพื่อเกิดการซื้อขายภายในแพลทฟอร์ม
2. ให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่พัฒนาทักษะการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยผ่านช่องทางที่หลากหลายให้กับเกษตรกรในพื้นที่

3. มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาทางเลือกร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรเพื่อการพึ่งพาตนเอง เช่นหลักสูตร “สวนยางยั่งยืน”

4. มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในระดับ ท้องถิ่น ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาศูนย์เรียนรู้ “การสร้างสวนยางยั่งยืนต้นแบบ” ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

DRAFT

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย งานสร้างสุขภาคใต้ ปี 2564
ประเด็นจริยธรรมสื่อเพื่อสังคม

1. ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนกาสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

1.1 ให้ สสส. พัฒนาศักยภาพ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพในพื้นที่ แก่กองบรรณาธิการ และสมาชิกสื่อสร้างสุขภาคใต้

1.2 ให้ สสส. ใช้รูปแบบสื่อสร้างสุขภาคใต้ เป็นต้นแบบในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภูมิภาคกับภาคีของสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อขยายเครือข่ายการทำงานด้านสื่อสุขภาพในการขับเคลื่อนสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงในระยะถัดไป

1.3 ให้ สสส. นำสปอตและสื่อ ที่สื่อภาคใต้ผลิตขึ้น เพื่อประชาสัมพันธ์การสร้างเสริมสุขภาพให้เกิดประโยชน์ของประชาชนในสังคมฐานราก

2. สำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

2.1 ให้ สปสช. ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) สนับสนุนกระบวนการสื่อสารผ่านเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ เพื่อการเข้าถึงสิทธิที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมภาคใต้

2.2 ให้ สปสช. ใช้กลไกเครือข่ายสื่อภาคใต้ เพื่อสร้างความเข้าใจงานสร้างเสริมสุขภาพแก่ประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการในกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่

2.3 ให้ สปสช. สนับสนุนงบประมาณผลิตสื่อการเรียนรู้และเข้าใจถึงสิทธิแก่เครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ เพื่อผลิตสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

3.1 ให้ สช. โดยศูนย์พัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมภาคใต้ ร่วมกับเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ จัดกระบวนการสมัชชาสุขภาพ ในประเด็นจริยธรรมสื่อชุมชน และผลักดันข้อเสนอให้เป็นนโยบายสาธารณะระดับชาติ

3.2 ให้ สช. สนับสนุนงบประมาณให้อนุกรรมการสื่อสาร กขป. และเพิ่มจำนวนโควต้าสื่อท้องถิ่นให้เข้าร่วมเป็น คณะกรรมการ กขป. เพื่อกระจายหน้าที่และครอบคลุมการทำงานสื่อสารได้อย่างทั่วถึง

4. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

4.1 ให้ สธ. เพิ่มภาคีเครือข่ายสื่อชุมชนในโครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.

4.2 ให้ สธ. ร่วมกับสถาบันวิชาการ ใช้เครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ เป็นกลไกเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพประชาชนในพื้นที่

4.3 ให้ สธ. มอบหมายกลุ่มงานสื่อสารประชาสัมพันธ์ สสจ. ให้ข้อมูลภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขเพื่อให้เครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้นำเผยแพร่ได้อย่างถูกต้อง

5. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

5.1 ให้ พอช. ใช้กลไกเครือข่ายสื่อชุมชนภาคใต้ในการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาสร้างความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่

5.2 ให้ พอช. สนับสนุนกลไกเครือข่ายสื่อจังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในจังหวัด

6. สำนักนายกรัฐมนตรี โดยกรมประชาสัมพันธ์ สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

6.1 ให้จัดกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านจริยธรรมสื่อแก่นักสื่อสาร

6.2 ให้คัดกรองข้อมูลข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคประชาสังคม ก่อนนำไปเผยแพร่เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

7. กสทช. สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

7.1 ให้ กสทช. ทบทวน ร่างประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง เพื่อกำกับดูแลสื่อให้มีความเป็นธรรม

7.2 ให้ กสทช. ร่าง พ.ร.บ.รับรองวิทยุชุมชน ให้มีการจัดตั้งเป็นสภาวิชาชีพ เพื่อแสดงบทบาททางสังคมของวิทยุท้องถิ่น

8. สมาชิกเครือข่ายชุมชน สนับสนุนเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ ดังนี้

8.1 ให้ร่วมเป็นสื่ออาสากับเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารของเครือข่ายสื่อสร้างสุขภาคใต้ เพื่อร่วมขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นและประเด็นงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

8.2 ให้ใช้เวทีการสื่อสาร เพื่อถอดองค์ความรู้และขับเคลื่อนการดำเนินงานนำสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในระยะถัดไป

8.3 เปิดพื้นที่ให้เครือข่ายอื่น ๆ เข้ามาร่วมเป็นภาคีเครือข่าย มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน

8.4 ให้จัดตั้งองค์กรสื่อภาคใต้ ครอบคลุม 14 จังหวัด ให้มีการประชุม อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อผลักดันการทำงานที่เป็นพลังของกลุ่มให้เห็นเป็นรูปธรรมในรูปแบบออนไลน์ หรือ on site ตามสถานการณ์